

The Guideline on Driving Cooperatives National Agenda of Credit Union Co-operative members in Nongbualamphu Province

Phichai Kwantong

Thammarat Thammayarit

Preecha Hompraphat

Faculty of Political Science Department of Public, Administration, Pitchayabundit College

Received: January 19, 2017 **Accepted:** 27, April 2017

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the perceiving on operative strategy of national occupation in the aspect of credit union cooperative in Nongbua Lamphu province, 2) to study operative factors of credit union cooperative enhancing the operative strategy of national occupation in the aspect of cooperative for the members of the Credit Union Cooperative, 3) to create operative process in the aspect of cooperative for the members of the Credit Union Cooperative and 4) to study guidelines on operation of national occupation in the aspect of cooperative of the members of the Credit Union Cooperative. This research was combined on qualitative and quantitative research. The samples using in this research were 375 persons from presidents and vice presidents of cooperatives for 38 persons and from the members of credit union cooperatives for 337 persons. The instruments using for data collecting included questionnaires and interviews. The statistics using for data analysis included percentage, mean, standard deviation and multiple regressive.

The results of findings as follows: 1) For overall all aspects on perceiving of the strategy of national occupation for the cooperative of members of Credit Union Cooperative in Nongbua Lamphu were in high level. The highest levels were the creation and development on learning of skill for cooperative and the lowest level was the aspect of plan for support the cooperative. 2) The operative factors Credit Union Cooperative included organizational structure, personals, budget, material and place enhance the operative strategy of the national occasion on cooperative of Credit Union Cooperative and were significant at 0.05 level. 3) The process on operation of national locution for cooperative consisted of development on the ways of learning for all systems as formal learning, non-formal learning and self-learning by stress on communication between members. 4) Guidelines on operation of national occupation on cooperative begin from knowledge offering from the wise persons and specialists such as the executives of credit union cooperative and educators of cooperative by stress on together learning.

Keywords: Strategy, driving, credit union cooperative

แนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในจังหวัดหนองบัวลำภู

พิชัย ขวัญทอง
ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์
ปรีชา หอมประภัทร

อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต จังหวัดหนองบัวลำภู

ได้รับบทความ: 19 มกราคม 2560 ตอบรับตีพิมพ์: 27 เมษายน 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู 2) ศึกษาปัจจัยการขับเคลื่อนของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ส่งผลกระทบต่อยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน และ 3) ศึกษากระบวนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน 4) ศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน การวิจัยนี้เป็นแบบผสมวิธีทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ประธานสหกรณ์หรือรองประธานฯ และ ข้าราชการในสำนักงานสหกรณ์จังหวัด จำนวน 38 คน ได้มาโดยทำการเลือกแบบเจาะจง และ สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนจำนวน 337 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม และ 2) แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการรับรู้ยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีรับรู้สูงสุดคือ ด้านการสร้างและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ทักษะสหกรณ์ ส่วนด้านที่มีการรับรู้ต่ำสุด คือ ด้านการสนับสนุนแผนพัฒนาสหกรณ์ 2) ปัจจัยการขับเคลื่อนของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ได้แก่ โครงสร้างองค์กร บุคลากรภายใน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ การบริหารจัดการที่ส่งผลกระทบต่อยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 3) กระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ ประกอบด้วยการพัฒนาช่องทางการเรียนรู้ทุกระบบ ได้แก่ การเรียนรู้ในห้องเรียน การเรียนรู้นอกระบบ และการเรียนรู้ตามอัธยาศัย โดยเน้นที่การสื่อสารกันระหว่างมวลสมาชิกด้วยเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ที่สื่อให้เห็นอุดมการณ์ของสหกรณ์อย่างเข้าใจง่าย ซึ่งจะทำให้มวลสมาชิกเกิดการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าของสหกรณ์มากยิ่งขึ้นอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน 4) แนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ เริ่มจาก การให้ความรู้จากผู้มีความรู้และประสบการณ์ อาทิ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียน ผู้แทนส่วนราชการ และนักวิชาการด้านสหกรณ์ ฯลฯ โดยผ่านช่องทางการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบ และการฝึกปฏิบัติในกิจกรรมสหกรณ์เบื้องต้นบ่อยครั้งร่วมกัน ซึ่งเน้นให้มวลสมาชิกด้วยกันได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์, การขับเคลื่อน, สหกรณ์เครดิตยูเนียน

ความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของประเทศและยังเป็นหน่วยที่มีศักยภาพในการสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและชุมชนทั้งในชนบทและในเมืองของประเทศไทย เห็นได้จากการสำรวจข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พบว่า ในปี พ.ศ.2558 สหกรณ์ทุกประเภทมีจำนวนมวลสมาชิกรวมกันทั้งสิ้น 10 ล้านคน เท่ากับว่าจำนวนสมาชิกครอบคลุมประชากรถึงร้อยละ 16.72 ของประชากรในประเทศ มีปริมาณธุรกิจรวมสหกรณ์ทุกประเภทมากกว่า 1 ล้านล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 1.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศเศรษฐกิจ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2555) จากข้อมูลเบื้องต้นสามารถเป็นศูนย์รวมการจัดสวัสดิการสังคมทั้งในชนบทและในเมืองได้ และสามารถแก้ไขปัญหาความอ่อนแอทางด้านเศรษฐกิจมวลรวมของประเทศได้ (พิชัย ขวัญทอง, 2556) ขณะเดียวกันในอีกมิติหนึ่งที่สำคัญ คือ สหกรณ์เป็นกลไกการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและใช้หลักการประชาธิปไตยเข้ามาดำเนินการภายใต้หลักการอุดมการณ์สหกรณ์ที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (วรเทพ ไวกงวิโรจน์, 2550)

ปัจจุบันสหกรณ์ทุกประเภทของประเทศไทยเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดความเข้มแข็ง และดำเนินการภายใต้กรอบยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และทักษะการสหกรณ์สู่วิถีชีวิตของประชาชน ยุทธศาสตร์ที่ 2 สนับสนุนและพัฒนากลุ่มของประชาชนด้วยวิธีการสหกรณ์ให้เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มศักยภาพการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบการผลิตการตลาดและการเงินของสหกรณ์ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สนับสนุนแผนพัฒนาสหกรณ์ ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งของขบวนการสหกรณ์ ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปฏิรูปโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐ ขบวนการสหกรณ์ และปรับปรุงกฎหมายสหกรณ์ให้เอื้อต่อการพัฒนา (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2555) ยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ประการนั้น แต่ละสหกรณ์ต่างมีกระบวนการขับเคลื่อนที่แตกต่างกันไป

สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นอีกหนึ่งสหกรณ์ที่มีความสำคัญและมีมวลสมาชิกจำนวนมากและมีลักษณะของสหกรณ์อเนกประสงค์ โดยชุมชนตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกันหรือในสถานที่เดียวกันหรือมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกประหยัดและอดออมรู้จักช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังดำเนินการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ 5 ประการ โดยมีหลักการดำเนินการที่เรียกว่าหลักจิตตารมณ์ (ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย, 2558) ได้แก่ ความสนใจกัน ความหวังใจกัน แบ่งปัน การรับใช้กัน คุณธรรม 5 ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ การเห็นใจกันและความไว้วางใจกัน ใช้หลักการดังกล่าวในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมาส่วนใหญ่มุ่งเน้นไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายมากนัก (พิชัย ขวัญทอง, 2556) โดยเฉพาะการรับรู้รับทราบเกี่ยวกับสาระสำคัญของยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ ซึ่งมีผลต่อการบูรณาการหลักจิตตารมณ์ให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว

สหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภูเป็นกลุ่มสหกรณ์ที่น่าสนใจอีกกลุ่มหนึ่ง เนื่องจากที่ผ่านมาได้มีการจัดตั้งและมีมวลสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการมีเงินทุนหมุนเวียนที่ค่อนข้างสูงและดำเนินการภายใต้หลักการจิตตารมณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนอย่างเคร่งครัด (พิชัย ขวัญทอง และคณะ, 2558) อย่างไรก็ตาม

ตาม ในการดำเนินงานด้านสหกรณ์ตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ประการดังกล่าว มวลสมาชิกสหกรณ์ฯ ค่อนข้างจะไม่รับทราบว่ายุทธศาสตร์วาระแห่งชาติ 5 ประการนั้นคืออะไร มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไร และหากรับรู้รับทราบแล้วจะมีกระบวนการดำเนินการอย่างไรให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และวิธีการนั้นสามารถนำหลักการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไปใช้ได้หรือไม่ ประเด็นเหล่านี้ มวลสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในกลุ่มจังหวัดหนองบัวลำภูยังไม่ได้รับทราบข้อมูลเท่าที่ควร (บทสัมภาษณ์ประธานสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู, 2558) เพราะฉะนั้น ด้วยความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์และเฝ้าติดตามปรากฏการณ์ความเคลื่อนไหวของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมาโดยตลอดมีความสนใจที่จะศึกษา “แนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู”

คำถามการวิจัย

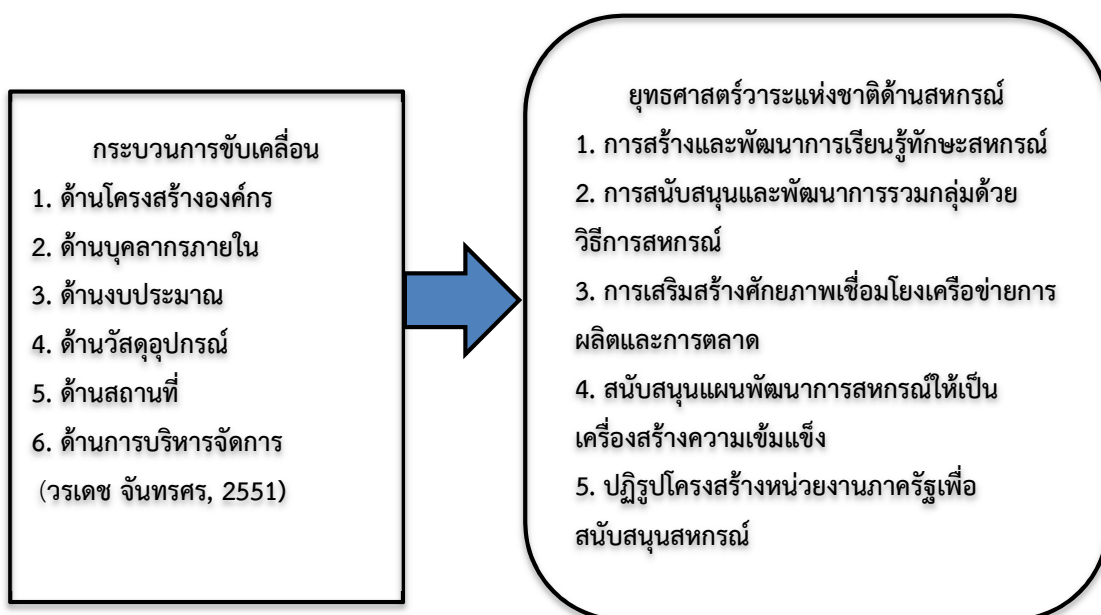
1. การรับรู้ยุทธศาสตร์และปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู มีมากน้อยเพียงใด
2. มีปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนสหกรณ์ตัวใดบ้างที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู
3. การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู มีกระบวนการอย่างไร
4. มีแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์อะไรบ้างที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการดำเนินการสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ยุทธศาสตร์และปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู
3. เพื่อสร้างกระบวนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู
4. เพื่อนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู

สมมุติฐานของการวิจัย

1. การรับรู้ยุทธศาสตร์และปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยการขับเคลื่อนงานสหกรณ์ทั้งหมดทุกตัวส่งผลต่อยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่หนึ่ง ศึกษาการรับรู้ยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์และปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ มวลสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยสำรวจในเดือนกันยายน 2559 จำนวน 3,025 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเปิดตารางของ Robert V. Krejcie & Earyle W. Morgan. (1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 337 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

2. เครื่องมือใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 337 ฉบับ โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเริ่มจากศึกษารายละเอียดงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจในโครงสร้างด้านเนื้อหาและนำผลที่ศึกษามาสร้างแบบสอบถาม จากนั้นสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล และสร้างแบบสอบถามจากกรอบแนวคิดในการศึกษาทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม จากนั้นนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขจัดทำเป็นแบบสอบถามให้สมบูรณ์แบบ

3. การหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเทียบเท่า 0.5 ส่วนที่มีค่าน้อยกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80 และนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบัค (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อสร้างเป็นแบบสอบถามสมบูรณ์แบบแล้ว จากนั้นทำหนังสือถึงวิทยาลัยพณิชยบัณฑิตเพื่อขออนุญาตเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามแล้ว ต่อจากกำหนดวันรับแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลลงรหัสข้อมูลและใส่รหัสข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ 1) ค่าร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ย 3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ

ระยะที่สอง ศึกษากระบวนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นการนำตัวแปรยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ และปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน ที่มีค่าระดับการรับรู้มากที่สุด นำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานและรองประธานสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งสองแห่ง ได้แก่ สหกรณ์เครดิตยูเนียนสุวรรณคูหา จำกัด และสหกรณ์เครดิตยูเนียนนาไร่ จำกัด จำนวน 4 คน และข้าราชการสังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 4 คน เลือกแบบเจาะจง และเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

2. เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ สร้างจากผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ที่มีค่ามากที่สุด และปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่มีค่าระดับมากที่สุด นำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและไม่เป็นทางการ จากนั้นนำมาตรวจสอบเชิงเนื้อหาและภาษากับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และนำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไขตามคำแนะนำ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มจากการจัดเตรียมแบบสัมภาษณ์ให้พร้อม หลังจากนั้นทำหนังสือจากวิทยาลัยพณิชยบัณฑิตถึงสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งสองแห่ง และสำนักงานงานสหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อบันทึกนัดวัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

4. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมในเบื้องต้นนำมาประมวลร่วมกับข้อมูลจากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ได้ถอดจากเครื่องบันทึก นำมาวิเคราะห์โดยวิธีอุปนัยและตีความเชื่อมโยงความสัมพันธ์จากประเด็นศึกษาที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำมาสร้างเป็นบทสรุปของแต่ละประเด็นศึกษา

ระยะที่สาม นำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งเป็นการตรวจสอบและยืนยันผลการวิจัยในระยะที่สอง วิธีการที่ใช้ในระยะที่สาม ได้แก่ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อระดมความคิดเห็นต่อผลการวิจัยในระยะที่สองตามขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งสองแห่ง ได้แก่ สหกรณ์เครดิตยูเนียนสุวรรณคูหา จำกัด และสหกรณ์เครดิตยูเนียนนาไร่ จำกัด แห่งละ 10 คน รวมทั้งหมด 20 คน เลือกแบบเจาะจง

2. การสร้างเครื่องมือ ได้แก่ เป็นการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกเฉพาะผลการวิจัยที่โดดเด่นและมีนัยสำคัญตามที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ต่างเห็นพ้องกันว่า เป็นประเด็นสำคัญในการวิจัยครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ จัดเตรียมประเด็นสนทนา และทำหนังสือจากวิทยาลัยพินิจ บัณฑิตไปยังสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งสองแห่งเพื่อนัดแนะวัน เวลา และสถานที่ ในจัดสนทนากลุ่ม จากนั้น ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยยกประเด็นสำคัญที่เตรียมไว้เพื่อให้ผู้สนทนากลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเสนอแนวคิดและองค์ความรู้เพิ่มเติม

4. การสรุปผลการสนทนากลุ่มและร่วมกันสร้างแนวทาง ระหว่างที่มีการอภิปรายในแต่ละประเด็น ผู้วิจัยจะทำการสรุปผลการอภิปรายไปด้วย และให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มยืนยันในประเด็นที่ผู้วิจัยได้สรุป จากนั้นให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มร่วมถอดบทเรียนและสร้างตัวแบบหรือแนวทางการดำเนินการต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู สรุปได้ดังนี้

1. ระดับการรับรู้ยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างและพัฒนการเรียนรู้ทักษะสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.90$, S.D.=0.60) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากน้อยไปหามากดังนี้ ด้านการสนับสนุนและการพัฒนาการรวมกลุ่มด้วยวิธีการสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.38$, S.D.=0.55) ด้านการเสริมสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด และการเงิน ($\bar{X} = 3.19$, S.D.=0.75) ด้านการสนับสนุนแผนพัฒนาสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.06$, S.D.=0.60) และด้านการปฏิรูปโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐเพื่อสนับสนุนสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.18$, S.D.=0.67)

2. ปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ระดับการรับรู้ปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D.=0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรภายในองค์กร ($\bar{X} = 3.66$, S.D.=0.56) ด้านโครงสร้างองค์กร ($\bar{X} = 3.62$, S.D.=0.45) และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.40$, S.D.=0.72) ด้านสถานที่ ($\bar{X} = 3.36$, S.D.=0.63) และด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ($\bar{X} = 3.33$, S.D.=0.76)

3. ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) พบว่า ปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนมีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.728$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้ ด้านโครงสร้างองค์กร ($r_{xy} = 0.590$) ด้านบุคลากรภายใน ($r_{xy} = 0.230$) ด้านงบประมาณ ($r_{xy} = 0.713$) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ($r_{xy} = 0.526$) ด้านสถานที่ ($r_{xy} = 0.728$)

4. การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) พบว่า ปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู มีตัวแปรพยากรณ์ คือ โครงสร้างองค์กร บุคลากรภายใน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ ที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรพยากรณ์สามารถอธิบายความผันแปรกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู คิดเป็นร้อยละ 67.90 ($R^2 = 0.67$) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 119.95$, sig. = 0.00*) ดังนั้น ปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู ได้แก่ โครงสร้างองค์กร ($\beta = 0.274$) บุคลากรภายใน ($\beta = 0.349$) งบประมาณ ($\beta = 0.471$) วัสดุอุปกรณ์ ($\beta = 0.279$) และสถานที่ ($\beta = 0.248$)

5. กระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์เริ่มจากการดำเนินการให้ครบทุกระบบ ตั้งแต่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ในระบบ หรือการมีห้องเรียน ห้องอบรมภายในสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพื่อให้สมาชิกได้เรียนรู้ในหลักการที่ถูกต้อง ขณะที่กระบวนการเรียนรู้ยังต้องอาศัยการเรียนรู้ภายนอกหรือตามอริยาคัยโดยอาศัยมวลสมาชิกด้วยกันช่วยกันถ่ายทอดบอกต่อ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ของระบบนี้ค่อนข้างจะเป็นธรรมชาติมากกว่า นอกจากนี้ กระบวนการเรียนรู้ที่จะเกิดการพัฒนาได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในหลักสูตร เนื้อหาควรอธิบายให้เห็นถึงวัตถุประสงค์และอุดมการณ์สำคัญของสหกรณ์อย่างแท้จริง ทั้งนี้เพื่อให้มวลสมาชิกได้รับทราบและเข้าใจจนถึงขั้นตระหนักถึงความสำคัญว่า หลักการสหกรณ์ คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน และทำให้ชุมชนได้หลอมรวมกันด้วยปณิธานที่ว่า การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ตกทุกข์ได้ยากด้วยกันเป็นการกิจอย่างหนึ่งที่ทำให้คนในชาติเกิดความปรองดอง

6. แนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู ควรเริ่มต้นที่การพัฒนาองค์ความรู้ด้านสหกรณ์ทั่วไปจากผู้ทรงความรู้ทุกภาคส่วน อาทิ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียน ผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และนักวิชาการด้านสหกรณ์ ฯลฯ ร่วมกันให้ความรู้ผ่านทางระบบการเรียนรู้ในระบบและนอกระบบที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนแต่ละแห่งได้เตรียมความพร้อม รวมทั้งการลงมือปฏิบัติตามที่ได้รับรู้เพื่อให้เกิดทักษะในทางปฏิบัติที่ถูกต้อง โดยอาศัยการถ่ายทอดความรู้จากทรัพยากรบุคคลภายในองค์กรด้วยกัน ในที่นี้หมายถึง คณะกรรมการ มวลสมาชิก เจ้าหน้าที่ประจำสหกรณ์ ซึ่งได้ฝึกฝนเรียนรู้ร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตาม ประเด็นสำคัญที่ขาดมิได้ คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบ ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ในฐานะผู้ให้คำแนะนำแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่

เกี่ยวข้อง ซึ่งมีส่วนสำคัญในการชี้แนวทางที่ถูกต้องและเป็นตัวกลางประสานข้อเรียกร้องประเด็นปัญหาระหว่างมวลสมาชิกกับรัฐบาล

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู มีประเด็นที่น่าสนใจ สามารถนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ระดับการรับรู้ยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธนกร อ่อนวงศ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในเขตอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัสตราพรณ์ โคมแก้ว (2550) ซึ่งได้ศึกษาการให้การศึกษและการอบรมทางสหกรณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้เป้าหมายของยุทธศาสตร์การพัฒนาสหกรณ์เครดิตยูเนียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นรายด้านพบว่า ระดับการรับรู้ด้านการสร้างและการพัฒนาการเรียนรู้ทักษะสหกรณ์อยู่ในระดับมากกว่าทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของธนกร อ่อนวงศ์ (2554) ซึ่งศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในเขตอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสหกรณ์อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรฐ แลสันกลาง (2553) ซึ่งศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการของสหกรณ์เครดิตยูเนียน กรณีศึกษาสหกรณ์เครดิตยูเนียนแจ้ซ้อน จำกัด มหาชน ผลการวิจัยพบว่า มวลสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีการรับรู้ในกระบวนการพัฒนาทักษะด้านสหกรณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ ได้แก่ โครงสร้างองค์กร บุคลากรภายใน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และสถานที่ ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของอารียพงศ์ ผิวอ่อน (2554) ซึ่งทำการวิจัยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการปฏิบัติงานทุกด้าน ได้แก่ โครงสร้างองค์กร บุคลากร และงบประมาณ ส่งผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย ขวัญทอง (2557) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพื่อ ความยั่งยืนของเศรษฐกิจชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกรณ์ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3. การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าเริ่มจากการสร้างและการพัฒนาการเรียนรู้ทักษะสหกรณ์ ซึ่งเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่มวลสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีการรับรู้สูงสุดในบรรดาประเด็นยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้าน

สหกรณ์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านทางระบบการศึกษาในระบบ นอกกระบวนหรือตามอัธยาศัย และมีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้มวลสมาชิกเกิดความรู้ความเข้าใจเพื่อนำเอาทักษะเกี่ยวกับสหกรณ์ทั้งหมดนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้เป้าหมายสำคัญที่มวลสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้เห็นตรงคือ การตระหนักในระบบการเรียนรู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างความสมัครสมานสามัคคีอันเป็นการตอบโจทย์ความต้องการของรัฐบาลและของสังคมในภาพรวมที่ต้องการจะเห็นบ้านเมืองมีความรักความสามัคคี เพราะฉะนั้นการสร้างและการพัฒนาการเรียนรู้ทักษะสหกรณ์เป้าหมายสำคัญเพื่อให้มวลสมาชิกเกิดการเรียนรู้ เข้าใจ เข้าถึง และร่วมกันพัฒนา สอดคล้องกับแนวคิดของ Kimberly A. Zeuli (2004) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างกระบวนการกระบวนการขับเคลื่อนภารกิจทุกประการให้ประสบผลสำเร็จ สิ่งสำคัญที่ควรทำเป็นอันดับแรกคือการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นเสียก่อน จากนั้นจึงนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ที่ได้มีการสร้างไว้เป็นอย่างดีแล้ว กล่าวคือ มีความรู้ความเข้าใจในระดับหนึ่ง แล้วจึงนำไปสู่การพัฒนา ที่ต้องทำความเข้าใจกับทุกระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ Heller, Keith and Anderson (1992) ได้กล่าวในเชิงสนับสนุนว่า การพัฒนาองค์ความรู้ทุกด้านให้เกิดความยั่งยืน กล่าวคือ สามารถถ่ายทอดต่อกันอย่างถูกต้อง ต้องอาศัยการเรียนรู้ผ่านการเรียนรู้ที่เป็นทางการและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และทุกคนในองค์กรต่างเห็นความสำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาองค์ความรู้เหมือนกัน กระบวนการขับเคลื่อนจึงจะบังเกิดขึ้นอย่างราบรื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอด้านนโยบาย

1.1 จากการประเมินการรับรู้ยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภูพบว่า มวลสมาชิกมีการรับรู้ด้านการสร้างและการพัฒนาการเรียนรู้ทักษะสหกรณ์มากกว่าด้านอื่นๆ เพราะฉะนั้น เพื่อให้เกิดการรับรู้จนถึงขั้นตระหนักในสาระสำคัญครบทุกมิติ รัฐบาลควรหามาตรการในการส่งเสริมให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนทุกแห่งได้รับรู้และเข้าใจในยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ทุกด้าน

1.2 ยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ ประเด็นการเสริมสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด และการเงิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า การเชื่อมโยงเครือข่ายสามารถรองรับกับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่างเห็นผลเป็นรูปธรรม อยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภูยังไม่มีมีการสื่อสารหรือสร้างความเข้าใจในสาระสำคัญของการสร้างเครือข่ายแห่งการพัฒนา ระหว่างสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยกันและสหกรณ์ประเภทอื่นเพื่อรองรับกับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพราะฉะนั้น รัฐบาลควรกำหนดสาระสำคัญของเครือข่ายแห่งการพัฒนาเพื่อการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสหกรณ์ทุกประเภท

1.3 การกำหนดยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของรัฐบาล ส่วนใหญ่ได้มาจากข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐที่ได้จัดทำเป็นรายงานในแต่ละหัว ยังไม่สะท้อนกับความต้องการ และ ข้อเรียกร้องจากมวลสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนมากนัก สังเกตได้จากระดับการรับรู้ด้านการสร้างและการพัฒนาการเรียนรู้ทักษะสหกรณ์ โดยมีค่าระดับมากกว่าทุกด้าน สะท้อนให้เห็นว่า รัฐบาลยังขาดข้อมูลที่สะท้อนปัญหาอีกหลายด้านจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ สหกรณ์ คณะกรรมการ มวลสมาชิก เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเครือข่ายสหกรณ์ เป็นต้น

ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องสหกรณ์ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ของรัฐบาล รัฐบาลควรเปิดช่องทางการรับฟังความคิดเห็นจากหลายฝ่ายเพื่อให้ได้สาระสำคัญของประเด็นข้อเรียกร้องครบทุกมิติ ทั้งนี้การได้รับทราบข้อเรียกร้องที่เป็นปัญหาครบทุกมิติจะทำให้รัฐบาลตอบโจทยการแก้ไขปัญหาให้กับมวลสมาชิกสหกรณ์ได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของมวลสมาชิก

2. ข้อเสนอการนำไปปฏิบัติ

2.1 เนื่องจากมวลสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภูมาจากหลากหลายสาขาอาชีพ กระบวนการเรียนรู้ในหลักการมีไม่เท่าเทียมกันเกิดเป็นช่องว่างระหว่างมวลสมาชิกด้วยกัน กล่าวคือ กลุ่มที่เรียนรู้และเข้าใจจะไม่ค่อยสนใจกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจเท่าที่ควร เพราะฉะนั้น คณะผู้บริหารควรจะปรับวิธีการหรือแนวทางการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสมาชิก โดยการสร้างกระบวนการกลุ่ม กล่าวคือ จัดวางมวลสมาชิกที่เก่งและผ่านการอบรมมาเป็นวิทยากรกลุ่มเพื่อทำหน้าที่ในการถ่ายทอดในกลุ่มย่อย รวมถึงการร่วมลงมือปฏิบัติพร้อมกับมวลสมาชิกด้วยกัน

2.2 การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะสหกรณ์พบว่า มวลสมาชิกยังไม่ได้ลงมือปฏิบัติเท่าที่ควร เป็นแต่เพียงการเข้าไปเรียนรู้ในเชิงทฤษฎีตามที่ทางสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทยได้จัดไว้เท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงขั้นตอนการลงมือปฏิบัติเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อได้รับการถ่ายทอดการเรียนรู้ในด้านองค์ความรู้สหกรณ์ไปแล้ว เพราะฉะนั้น เจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ในฐานะผู้ให้คำแนะนำความรู้ในด้านวิชาการที่ถูกต้อง ควรจะแนะนำแนวทางที่เน้นให้สมาชิกได้ฝึกปฏิบัติอย่างแท้จริง รวมถึงคณะผู้บริหารควรจะนำนักวิชาการด้านสหกรณ์เข้ามาให้ความรู้ในเชิงปฏิบัติการกับมวลสมาชิกอย่างต่อเนื่อง

2.3 มวลสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองบัวลำภูยังไม่มีการประชุมงานด้านข้อมูลข่าวสารมากนัก โดยเฉพาะการประชุมงานในระดับปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นปัญหาที่พบในขณะดำเนินการ ซึ่งในการประชุมงานนั้น ที่ผ่านมาเป็นแต่เพียงการประชุมในระดับผู้บริหาร แต่ในระดับปฏิบัติการหรือระดับมวลสมาชิกด้วยกันยังไม่มีการประชุมงานในปัญหาที่เกิดขึ้นและข้อเรียกร้องที่จะผลักดันให้กับผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการสนทนากลุ่มที่กล่าวถึงข้อบกพร่องในการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนของมวลสมาชิกด้วยกัน พบว่า ยังขาดการประชุมงานกันในระดับมวลสมาชิก เพราะฉะนั้น มวลสมาชิกด้วยกันควรจะมีการพบปะหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและจัดทำเป็นข้อพิจารณาให้กับคณะผู้บริหารได้ทราบและหาทางออกที่เป็นประโยชน์โดยรวมแก่มวลสมาชิกด้วยกัน

3. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดอุดรธานี

3.2 การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ไปปฏิบัติกรณีศึกษา สหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดหนองคาย

3.3 การวิจัยเรื่องการสร้างเครือข่ายองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับกับการตัวสหกรณ์เครดิตยูเนียนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2555). *เอกสารเผยแพร่ความรู้าระแห่งชาติด้านสหกรณ์*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2552). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ช.พ.ค. (2558). *แนวทางการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย.
- ชนกร อ่อนวงศ์. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในเขตอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี*. ปริญญานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- พัสดราพรรณ โคมแก้ว. (2550). *การให้การศึกษาและการอบรมทางสหกรณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย*.วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิชัย ขวัญทอง. (2556). *เอกสารประกอบการบรรยายกลยุทธ์การบริหารงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน*. อุดรธานี : สหกรณ์เครดิตยูเนียนศรีอุดร จำกัด.
- _____. (2557). *ผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพื่อความยั่งยืนของเศรษฐกิจชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- _____. (2558). *เอกสารรายงานผลการดำเนินงานชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ขอนแก่น : ศรีอุดร จำกัด.
- วรเดช จันทรศร. (2551). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- วรเทพ ไททวารวิโรจน์. (2550). *การกอบกู้อุดมการณ์สหกรณ์*. กรุงเทพฯ: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- สหกรณ์เครดิตยูเนียนเครดิตยูเนียนสุวรรณคูหา จำกัด .(2558). *เอกสารแถลงผลการดำเนินงานรอบ 1 ปี และบทสัมภาษณ์ประธานสหกรณ์เครดิตยูเนียนสุวรรณคูหา*. หนองบัวลำภู: สหกรณ์เครดิตยูเนียนเครดิตยูเนียนสุวรรณคูหา จำกัด
- สุวรรัฐ แลสันกลาง. (2553). *การพัฒนากระบวนการระบบของการสหกรณ์เครดิตยูเนียน กรณีศึกษาสหกรณ์เครดิตยูเนียนแจ้ซ้อน จำกัด จังหวัดลำปาง*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- อารียพงศ์ ผิวอ่อน. (2554). *การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Heller, Keith and Anderson. (1992). Teaching problem solving through cooperative grouping. *American Journal of Physics*, 60(7).
- Krejcie, V. R. & Morgan, W.E. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 2(30), 607-610.
- Zeuli, A. K. & Cropp, R. (2004). *Cooperative: Principles and Practices in the 21st Century*. Madison, WI: The division of Cooperative Extension of the University of Wisconsin.

Translate Thai References

- Chansorn, V. (2014). *Theory on leading public policy on use*. Bangkok: Prigwan Graphic company Limited. (In Thai)
- Cho. pro. kor. (2015). *Guidelines on perform and cooperative promotion for credit union cooperative*. Bangkok: credit union cooperative of Thailand publishing. (In Thai)
- Credit union cooperative of Suwankhuha limited. (2016). *Document of declaring on operation for, 1 year round and the script of interview the president of Suwankhuha Credit Union Cooperative*. Nongbua Lamphu: Suwankhuha Credit Union Cooperative limited. (In Thai)
- Department of cooperative promotion. (2012). *Document on publicizing of knowledge on occasion of cooperative*. Bangkok: Association of Thailand for cooperative Limited. (In Thai)
- Khomkaw, P. (2007). *educating and Training on credit union in Thailand*. Thesis for Master degree of Economics in Cooperative Economics, Kasetsart University. (In Thai)
- Kwanthong, P. (2003). Document on lecture of strategy on administration Udonthani Credit Union Cooperative: Sriudon credit union cooperative limited. (In Thai)
- _____. (2015). achievement on administration and management of credit union cooperative for stability of credit union operative for stability of community economy in upper east-northern, Doctor of Political sciences of Rajbat Walai Alongkorn University. (In Thai)
- Kwanthong, P. (2016). *Document of report on operation of East*. Northern credit union cooperative in KhonKhaen: Sri, Udon Limited. (In Thai)
- Leasanklang, S. (2010). Development on systematic process of credit Union cooperative in case studyof jaeson credit union cooperative Limited, Lam pang Province, Doctor of Philosophy in Administrative Sciences, Maejo University. (In Thai)
- On-wong, Th. (2008). The factor enhances decision to be members of credit union cooperative in the area of Kao Yoi, District in Phetchaburi Province. Thesis for Master degree of sciences in Industrial Technology, Rajbhatpetburi University. (In Thai)
- Phiw – on, A. (2011). *Analysis of the result on operation of credit union cooperative in fang district of Chiang Mai province*. Thesis for Master degree of Business Administration, Chiang Mai University. (in Thai)
- Waitayairot, V. (2013). *Restoration of cooperative ideal*. Bangkok: Department of audit the accounts. (In Thai)
- Wanitbuncha, K. (2009). statistics for research, Bangkok: Chulalongkorn University Book center (In Thai)